

Силабус курсу
Облік в державному секторі економіки

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доц. **Домбровська Наталія Романівна**

Контактна інформація

n.dombrovska@wunu.edu.ua, +380677018855

Опис дисципліни

Предметом дисципліни є облік господарських операцій, що мають місце у фінансово-господарській діяльності установ державного сектора економіки. Дисципліна «Облік в державному секторі економіки» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок з побудови інформаційної системи бухгалтерського обліку в установах державного сектору, вивчення форм бухгалтерського обліку, засвоєння змісту бюджетної класифікації, що покладено в основі ведення бухгалтерського обліку та звітності в державному секторі економіки та вміння використати дані обліку для потреб управління. Завдання вивчення дисципліни «Облік в державному секторі економіки» полягають у засвоєнні здобувачами змісту бюджетного обліку, особливостей його організації і методології, складання звітності установ державного сектора економіки, діяльність яких здійснюється за рахунок фінансування із бюджету.

Структура курсу

Години (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/ 1	1. Поняття, суть та функції державного сектору економіки	Знати визначення бюджетної системи України та її принципи. Розуміти економічний зміст категорії “державний сектор економіки”, класифікацію та характеристику суб’єктів господарювання, структуру та функції розпорядників бюджетних коштів. Розуміти організаційно-правові засади функціонування державного сектору економіки.	Тести, питання

2/ 1	2. Методичні основи обліку в державному секторі економіки	<p>Розуміти сутність обліку в державному секторі економіки, його принципи, предмет та об'єкти обліку. Знати форми обліку, перелік і призначення меморіальних ордерів. Ознайомитись із документацією та документуванням в державному секторі економіки. Засвоїти технологію записів і форм в бухгалтерському обліку в державному секторі економіки. Вміти вести документування та здійснювати первинну облікову реєстрацію господарських операцій установ ДСЕ</p> <p>Аналізувати стан і перспективи розвитку методології бухгалтерського обліку в установах ДСЕ, зміни у нормативно-правовому забезпеченні функціонування таких установ та їх обліку</p>	Тести, задачі
4 / 2	3. Облік нефінансових активів	<p>Знати основи обліку та оцінки основних засобів, нематеріальних активів, інших необоротних активів, незавершених капітальних інвестицій, ремонту та реконструкції основних засобів, запасів в установах ДСЕ, порядок та особливості документування операцій з руху основних засобів та інших необоротних активів, сутність і порядок нарахування амортизації ОЗ, нематеріальних активів та інших необоротних матеріальних активів. Вміти документувати та вести облікову реєстрацію операцій з основними засобами, нематеріальними активами, іншими необоротними активами, незавершеними капітальними інвестиціями, ремонту та реконструкції основних засобів, нараховувати амортизацію основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, документувати і вести синтетичний та аналітичний облік запасів</p>	Тести, задачі, питання
4 / 2	4. Облік фінансових активів.	<p>Знати суть та особливості бюджетного фінансування установ ДСЕ, які утримуються за рахунок Державного та місцевих бюджетів, граничні суми готівкових розрахунків для установ ДСЕ, порядок обліку касових операцій, особливості та порядок ведення аналітичного та синтетичного обліку отриманих асигнувань, порядок і форми здійснення безготівкових розрахунків, порядок обліку грошових коштів на рахунках, відкритих установами ДСЕ, операцій в іноземній валюті, поняття і види фінансово-розрахункових операцій, дебіторської заборгованості в установах ДСЕ.</p> <p>Вміти здійснювати підготовчі операції для отримання установами ДСЕ бюджетного фінансування, вести облік касових операцій та отриманих асигнувань, здійснювати та обліковувати безготівкові розрахунки та фінансово-розрахункові операції, вести облік грошових коштів на рахунках, відкритих установами державного сектора економіки, операцій в іноземній валюті, вести облік розрахунків з покупцями та замовниками, з підзвітними особами, розрахунків у порядку планових платежів, витрат майбутніх періодів</p>	Тести, задачі, питання

4 / 2	5. Облік власного капіталу.	Знати загальні положення обліку власного капіталу в установах ДСЕ, порядок обліку внесеного капіталу, капіталу у підприємствах, капіталу у дооцінках, резервного капіталу, цільового фінансування установах ДСЕ Вміти вести облік внесеного капіталу, капіталу у підприємствах, капіталу у дооцінках, резервного капіталу, цільового фінансування установах ДСЕ	Тести, задачі, питання
4 / 2	6. Облік зобов'язань та забезпечень.	Знати поняття і класифікацію зобов'язань установ ДСЕ, порядок проведення закупівель робіт, послуг та товарів установами ДСЕ у суб'єктів господарювання за рахунок коштів бюджету, порядок обліку кредитних операцій, інших поточних та інших фінансових зобов'язань, доходів майбутніх періодів та внутрішніх розрахунків установ ДСЕ, форми та системи оплати праці в установах ДСЕ, порядок документального оформлення трудових відносин працівників установ ДСЕ, обліку нарахування і виплати заробітної плати, доплат і надбавок до заробітної плати різних категорій працівників установ ДСЕ, надання та обліку відпусток, грошової компенсації за невикористані щорічні відпустки, допомоги у випадку тимчасової непрацездатності, розрахунків з виплати стипендій в установах ДСЕ. Вміти здійснювати облік кредитних операцій, інших поточних та інших фінансових зобов'язань, доходів майбутніх періодів, внутрішніх розрахунків, нарахувань і виплати заробітної плати, доплат і надбавок до заробітної плати різних категорій працівників, відпусток, грошової компенсації за невикористані щорічні відпустки, допомоги у випадку тимчасової непрацездатності, розрахунків з виплати стипендій в установах ДСЕ.	Тести, задачі, питання
4 / 2	7. Облік доходів, видатків і фінансових результатів.	Знати сутність і класифікацію доходів, доходів загального і спеціального фондів, власних надходжень установ ДСЕ; сутність і класифікацію видатків, особливості їх визнання та оцінки в установах ДСЕ, порядок обліку касових і фактичних видатків, видатків загального і спеціального фондів, фінансових результатів установ ДСЕ. Вміти вести облік доходів, видатків фінансових результатів установ ДСЕ.	Тести, задачі, питання
4 / 2	8. Звітність установ державного сектора економіки.	Знати ключові поняття та види звітності установ ДСЕ, основні принципи і вимоги до складання та подання фінансової та бюджетної звітності, податкової та статистичної звітності поняття Є-Звітність, порядок закриття рахунків, зрівняння показників фінансової та бюджетної звітності. Вміти складати і подавати фінансову і бюджетну звітність, податкову і статистичну звітність, Є-Звітність відповідно до вимог законодавства, організувати внутрішній контроль установи ДСЕ	Тести, задачі, питання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бардаш С.В., Свірко С.В., Краєвський В.М. Бухгалтерський облік в державному секторі: філософський дискурс розвитку освітнього компоненту: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2024. 254 с
2. Безверхий К. В. Облік в бюджетних установах: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 311 с..
3. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20150920#Text>
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
5. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996 – XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> .
6. Карпенко Н. Г., Дорогань-Писаренко Л. О. та ін. Звітність бюджетних установ: навч. посібник. Полтава : РВВ ПДАА, 2013. 255 с.
7. Кондратюк О. М., Карченкова О. Л. Бухгалтерський облік у секторі державного управління. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/197265439.pdf>
8. Ловінська Л.Г. Міжнародні стандарти в обліку державних підприємств України. Фінанси України. 2020. №6. С. 75-92.
9. Лучко М.Р., Рожелюк В.М. Звітність установ державного сектору економіки: навчальний посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2018. 180 с.
10. Мащенко К.С. Впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в державному секторі України. URL: <https://www.nbu.gov.ua/2011>
11. Михайлов М. Г., Телегунь М.І., Славкова О.П. Бухгалтерський облік у бюджетних установах. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 384 с.
12. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>
13. Облік у бюджетних установах: навч. посіб. за ред. Леня В.С. Чернігів: Десна Поліграф, 2016. 560 с
14. Основні нормативно-правові акти з бухгалтерського обліку та фінансової звітності URL:: <https://www.mof.gov.ua/uk/accounting>
15. Погріщук Б.В., Сисоєва І.М., Балазюк О.Ю. Облік і звітність у державному секторі економіки. навч. посібн. Тернопіль. 2023. 390 с. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17_5
16. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : Наказ Міністерства фінансів України від 29 грудня 2015 р. № 1219 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text>
17. Про бюджету класифікацію : Наказ Міністерства фінансів України від 14 січня 2011 р. №11 / Міністерство фінансів України. URL: zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#Text
18. Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон : Наказ Міністерства фінансів України від 13 березня 1998р. №59 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98#Text>
19. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 р. №11 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#Text>

20. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 р. №11 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#Text>
21. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 2013 р. №1203 / Міністерство фінансів України. URL: <https://pravo.uteka.ua/doc/Pro-zatverdzhennya-Planu-raxunkivbuxgalterskogo-obliku-v-derzhavnomu-sektori>
22. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : Постанова Національного банку України від 29 грудня 2017 р. №148 / Національний банк України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>
23. Про затвердження Порядку бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ та внесення змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ : Наказ Міністерства фінансів України від 2 квітня 2014 р. № 372 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0426-14>
24. Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати : Постанова Кабінету Міністрів України від 8 лютого 1995 р. №100 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF#Text>
25. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання : Наказ Міністерства фінансів України від 13 вересня 2016 р. №818 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16>
26. Про затвердження типових форм меморіальних ордерів, інших облікових реєстрів суб'єктів державного сектору та порядку їх складання : Наказ Міністерства фінансів України від 8 вересня 2017 р. №755 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1416-17>
27. Шацкова Л.П., Драгомир Д.В. Фінансова звітність суб'єктів державного сектору за національними та міжнародними стандартами: порівняльний аспект. Економічний журнал Одеського політехнічного університету. 2021. № 1 (15). С. 82-91. URL: <https://economics.opu.ua/ejopu/2021/No1/82.pdf>.
28. Юрченко О.Б. Облік і звітність у бюджетних установах : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 412 с.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Облік в державному секторі економіки» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5 %	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по темах 1-8	Підсумкова модульна контрольна робота по темах 1-8 Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів	Оцінюється практичне завдання макс. 100 балів	Оцінювання відбувається за виконання завдання. Представлення правильно оформленого виконаного завдання – 60 балів. Презентація та захист результатів – 40 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)